

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes ezám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy diaz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termétek szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A kivándorlásról.

— aug. 27.

Igen időszerű most nekünk zemplénieknek is, hogy figyelmünket a kivándorlásra fordítsuk. Függetlenségi és kormánylapok már évek óta foglalkoznak e kérdéssel, a képviselőházban minden lehető intézkedést megtettek eddig a kivándorlás korlátozására, vagy ha már elkerülhetetlen, legalább annak rendezésére.

Apponyi Albert gróf, a magyar parlamenti kiküldötték feje most jár kivándorlott testvéreink között, akiknek a száma meghaladja a százezreket. Elszomorító még gondolatnak is, hogy az Európa Kánaánjának nevezett Magyarország nem tud már kenyeret adni minden fiának s a nyomor és éhenhalás elől távol hazájától, a tengerentúlra kell a magyarnak vándorolnia.

Hogyan mondjunk véleményt erről rosszalólag vagy helyeslőleg?

A túlzásba vitt sovinizmus vándolni fogja mindig a honi föld elhagyóit s az ideális hazafiság tulhangos elvével pálcát tör azok fölött, kik kenyerüket a hon s Európa határain túl akarják megkeresni.

Szép, igen szép ez az idealizmus, de annak magyarázata és a ki-

vándorlókra való alkalmazása helytelen.

Azt hiszem nincs egyetlen kivándorló sem, ki ne érezné szívében az ország határaitra lépve azt a röghöz vonzó, igazi honszeretetet. Fáj szívüknek az édes haza földjének elhagyása, maradnának szívesen, de az élet kényszerűsége, a létkérdés, a nyomorgó család jalkiáltása hallgatásra bírják a hazájáért siró lelket. Menni kell, de azért nem búcsúzik egyik sem véglegesen hazájától.

A válás fájdalmát könnyíti a remény, hogy szerencsés küzdelmek és fáradalmas munka után újra látják szülőföldjüket, legalább annyira megvagyonosodva, hogy nagyobb nélkülözésekkel már nem kell majd itthon küzdeniök. S hogy ez így van, hogy nem szívesen tartózkodnak a munkáskezeket megbecsülő Amerika földjén, mutatja az a mondhatni járványos betegség, amely a tengeren túl élő magyarokat olyan sokszor előveszi.

Az egyik amerikai magyar lapban olvastam, hogy van idő, amikor a munkásnépen valami olyan lázas állapot vesz erőt. Sem a munka, sem a pihenés, sem a szórakozás nem esik jól. A lélek betegsége ez, vagy a szívé, amely valami elhagyott, kedves dolog után kívánczik, amit a dollárok hazája nem

tud megadni nekik. Ez a lázas, szomorú állapot: az elhagyott haza után való vágy.

Ne törjünk pálcát tehát kivándorló honfitársaink fölött. Sok és nehéz lelki tusa után határozzák ők el azt, hogy az ismeretlen világrészbe hajozzanak. Különösen áll ez a mi szegény, felsővidéki népünkről.

A föld, különösen olyan áldatlan évben is, mint az ezidei, nem ad még kenyeret sem a föld munkásának. Az ipar pang, munkáskezekre alig van szükség; — élni pedig kell valamiből. A nagyhangú hazafiság szépen körülírt elveiből nem lehet megélni, s ők tehát mennek oda, ahol munkát s munkájukért megfelelő jutalmat remélnék. S ezt megakadályozni csak azon esetben volna joga bárkinek, ha a kivándorló népnek itthon ad megélhetési biztosítékot, munkát.

Mig azonban ezt állam és egyesek nem tehetik, tünni kell a kivándorlást s minden eszközzel oda kell hatni, hogy a kivándorló nép se jusson lelketlen kalmárok kezei közé, kik a kivándorlók anyagi rovására akarnak maguknak vagyont szerezni. A kormány különben e tekintetben a legmesszebbmenő intézkedéseket is megtette már.

Hogy a kivándorlás nem fajult

elhivatásának ebben az ő elemi iskolájában.

Ujhely rendezett tanácsu városnak rendezés alá most került hivatalos régi irásai közt nem sikerült ugyan megtalálnom az egykoru tanácsi jegyzőkönyvet, mely tanúsítaná milyen szó fia lett a tett; de megtaláltam Kossuth Lajos fogalmazásában a „Rendelések“-et (ma az effélének Szabályrendelet a magyar csúf neve) és megtaláltam a hozzá tartozó statisztikai nyers anyagot is, mely kettőnek segítségével el bírom képzelni az olvasóval, hogy mily hatalmas egy, párját hét vármegyében ritkító helyi intézmény népte ki magát a Kossuth Lajos 7—800 főnyi, kitűnően fegyelmezett tüzoltóság, mely annyira szervezett volt, hogy még külön „cigány bandá“-ja is volt.

Biztosan mondhatom, hogy 1827-től egész 1863-ig, tehát harminchat esztendő hosszán, ez a Kossuth Lajos teremtette, Szt. Flórián helyi tüzoltóság volt az ujhelyi helyi nagyhatalmasság, mely nem engedte kényekedve szerint tobzódó önkényes fajulni emberek élete és vagyona fölött a tüzveszedelmet.

Tisztelet azoknak a már néhai, akkor élt eszmadiaiak (számuk szerint 192 tüzoltó), vargák (62), kalaposok (62), szabók (58), gubások (38) és a többi „böcsületes, nemes királyi szabad céhbellek“-nek, kik a Kossuth-tüzoltóságának törzskarát alkották

még el nálunk a honfiúi érzelmek megtagadásáig, mutatja az a körülmény, hogy kivándorlott honfitársaink megtartják magyar jellegüket az új világrészben is. Összetartanak, tömörülnek, együttéreznek az elhagyott hazával s amint egy kis megélhetési alapra szert tesznek, küldik haza itthon maradt családjuknak, vagy hazahozzák önmaguk. Jó példa erre is megyénk lakossága, hol olyan falvak is akadnak, melyeknek fele Amerikát látott ember, vagyonilag és értelmileg gazdagodva.

Igy tehát mig egyrészt elutasítjuk amaz igaztalan vádat, hogy a kivándorlás a magyaroknál a honfiúi hűség megtagadása, másrészt őszinte szívből kívánjuk, hogy a megélhetési viszonyok jobbra fordulása apaszsa a kivándorlók számát. Ha pedig ez a javulás nem jönne gyorsan, legalább azt kívánjuk, hogy az a honfiúi összetartás, amelylyel parlamentünk díszét most fogadta a kivándorlott Magyarország, változzék a legerősebb visszavágyódássá az elhagyott hazában.

Minnél előbb hozzon haza beneteket a hazaszeretet elszakadt, kedves honfi társaink.

Marcos.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Kossuth Lajos tüzoltói.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Írta: Dongó Gy. Géza.

Az Urnak ebben az ő példátlanul „száraz és tüzes“ esztendejében, 1904-ben, mely *Bodzás-Ujlak* helységét is — szomorú példájául annak, hogy jó tüzoltóság nélkül minden község rossz helység — Boldogasszony napján oly boldogtalanná tette, hogy földig porrá égette, sőt ugyanakkor és ugyanott még hét ember tűzhalálát is követelte az emberi nembánomság kiengesztelő áldozatául a tűz istene: elmondom, miképp szervezte az ifjú Kossuth Lajos a helyi tüzoltóságot 1827-ben, az Urnak akkor szintén oly száraz és tüzes esztendejében, az öreg *Sátoralja-Ujhely* számára, melyről azt az emlékeztetést találjuk följegyezve, nem is ritka, de sűrű esetekben, 4—6 évi időközökben, az akkori krónikásoktól, hogy „... oppidum Ujhely subortis incendiis fere ex integro conflagavit“ (Ujhely mezővárosát a támadt tüzek majdnem egészben elhamvasztották.)

Kossuth Lajos, 1827-ben Sátoralja-Ujhely városnak már híres „ügyvédő“-je, szíve, esze, tekintélye egy

¹ Ilyen forma száraz egyszersmind inséges év volt az 1812-iki is. D.

személyben, tisztában volt avval, hogy csak úgy régi divat szerint, imára összetett kézzel, Szent Flórián segítségével hívásával, a város lakosságának közbátorlétét, életének és vagyonának közbiztosságát beasszekuráltának hinni félkegyelmű emberi dőreség.

Mig tehát polgártársainak egy bizonyos többsége megisméltóhető tüzveszedelem, mint akkor mondták „incendium“ esetére biztosítva érezte magát a „Szt. Flórián-adjó“-nak lerovásával, vagyis avval, hogy a tüzek ellen megvédő szent tiszteletére egy spanyol lovag forma kőszobrot faragtatott és azt a templom főbejárata elé állíttatva² talapzatára bevéssette nagybetűkkel ezt a kronosztikonos fősóhajtat: „SanCte FLORiane! aVerte a nobIs InCENdIA, te roga-MVs“ (Szt. Flórián, kérünk téged, távoztasd el tőlünk az égéseket!) addig Kossuth Lajos, a város tanácsában és társadalmában, a tettek, az alkotás mezejére lépve, lelket lehelte a kőmerev szivekbe és Sátoralja-Ujhely „elváult“ polgárságával fölértette a fülébe harsogtatott ezt az igazságot: „Segits magadon — Szent Flórián is segít!“

Dictum factum. Szó után jött a tett. Kossuth a szó és tett nagy embere volt már akkor Sátoralja-Ujhelyben, jövődő országos, később világhírű

² Most a rk. templom nyugatra néző fala mellett áll. D.

Schneidig egyenruhák jutányosan készíttetnek

WALD JAKAB

egyenruházati intézetében

KASSA, Főutca 6. szám.

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Négy kiállításon kitüntetett elsőrendű szabász.

— aug. 27.

(**Döntés a vármegyei tisztviselők fizetésrendezése ügyében.** A belügyminiszter, mint értesülünk, döntött a vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi július hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott azon határozata fölött, melylyel a vármegyei alkalmazottak az 1904. X. törvényben megállapított fizetési osztályokba és fokozatokba soroztatnak és ehhez képest illetményeik megállapítottak. A belügyminiszter ezáltal jóvá nem hagyta a közgyűlés azon határozatát, amely szerint az alispán részére 1904. évi január elsejétől évi 800 korona működési pótlékot állapított meg és pedig azon elvi álláspont alapján, hogy ily működési pótlékok csak *rendes közgyűlésen állapíthatók meg*, minélfogva a szóban levő határozatot a miniszter csak akkor fogja érdemleges elbírálás alá venni, ha erre vonatkozólag a megye közönsége egy *rendes közgyűlésében* újból határoz és a szükséges fedezetéről is gondoskodik. Ugyanez nem hagyta jóvá a miniszter a határozat azon részét sem, amely szerint Benesik István, Haraszthy Miklós és Füzesváry Ödön főszolgabírák a fizetésrendezési törvény alapján a VII. fizetési osztályba léptették elő és nevezettek illetményeit a VIII. fiz. osztály 2-ik fokozatának megfelelő összegekben állapította meg. — E kérdés elbírálásánál is azon elvi álláspont döntött, hogy a főszolgabírák közül azoknak, kik 15 évi szolgálattal a közigazgatás terén kiváló érdemeket szereztek, ezen előléptéssel kitüntetés *választás természetével bír*, minélfogva az előléptetés az 1886. évi XXI. t.-cikkhez képest, *csakis rendes közgyűlésen történhetik.* A miniszter megjegyezte, hogy a legalább 15 évi szolgálattal bíró főszolgabíráknak nem valamennyije, hanem azok közül csak a közigazgatás terén kiválóbb érdemeket szerzett

Es szinte látjuk a „Rendelések”-ből mily „lángoló szívvel ottorta a lángot” Ujhelyben a Kossuth Lajos iparos-tűzoltósága, a mint megszállotta nemesek magát az égő házat, de annak térszomszédságát is, úgy alszélről, mint felszélről, egész a hatodik ház távolságig — boltos és iparos, az egyik rend kézből vitt vízipuskával (mely hasonlított a hurkatöltőhöz), a másik rend meg kereken járt víziágyuval (én tiszteltem meg ezzel a rangosabb nevezettel) létrákkal (Kossuth „láptók”-nek nevezi) vízes ponyvákkal, szóval a tűzoltó szerszámoknak otthon találtató, mindennemű és mindig kéznél volt eszközeivel.

A város rozoga, suszter-huzta vízipuskája — mert ilyen is volt — ott húzódt meg egy felszer alatt, hol most, a Fő-utca és a Korona-utca szegletén, a Kellner-ház kevélykedik. Akkor a „város szemétdombja” terpezkedett ottan.

De jaj volt ám akkor (ma még csak jaj sem) annak a háztulajdonosnak, kinek nem volt a házában állandóul „láptó” az udvarán kapitány-víz, vagy a kinek a háza udvarán tűzfészek készült. (Ma melyik udvaron nincs?)

Valahányszor nézem ezeket a mi sátoralja-ujhelyi mai tűzoltóinkat, a mint akcióba lépnek önfeláldozóan és ténykedésben vannak a nagy gyuladások elfojtásánál, szinte halált megvető elszántsággal, eszembe jut, úgy is van,

léptethető a VII. fizetési osztályba elő; mert valamennyi 15 évi szolgálattal bíró főszolgabírónak előléptetése által felmerülő több szükséglet a vármegyei költségvetésbe fedezet hiányában nem állítható be. A miniszter végül a határozat többi részét, a melylyel a többi vármegyei alkalmazottak fiz. osztályokba és fokozatokba soroztatnak, jóváhagyta. A miniszter a fizetésrendezés folytán a vármegyei alkalmazottak részére 1904. évi január 1-től július hó végéig egy összegben kiutalványozandó állami javadalmazás összegét véglegesen 33112 kor. 52 fillérben, az 1904. évi augusztus hó 1-től december végéig esedékessé váló többletet pedig 20210 kor. 48 fillérben állapította meg, és egyszerűen ez összegeknek a sátoralja-ujhelyi kir. adóhivatalnál való kiutalása iránt intézkedett.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(**Orvosválasztás.** Az ó-liszka körorvosi állásra az ottani képviselő-testület f. hó 22-én dr. Kollars Ferenc budapesti rókus-kórházi segédorvost választotta meg.

(**Pályázat körorvosi állásra.** A bodrogközi járás főszolgabírája pályázatot hirdet az *agárdi* körorvosi állásra, mely 1000 kor. fizetés, 400 kor. fuvarátalány és 120 kor. lakbérrel van javadalmazva. Pályázati kérvények f. évi szeptember hó 7-éig nyújthatók be a főszolgabírói hivatalhoz.

HIREK.

Krónika.

— aug. 27.

A fagyaltnak, hideg sörnek Ninesen most már emberek Megecapott az őszi szélnek Borzongós lehellete. Uszodáról, s hideg douchról Ma már senki nem beszél, S hidegletés symphoniát Sir nekünk az őszi szél.

Bebujunk az őszi rokkba, Amely átfon melegen,

hogy olyan lelki fönsséggel, mely minden tiszteletre méltó, s olyan testi kitűréssel, mely egész bámulatra érdemes, csakis a *vérbeli* tűzoltó képes. És a sátoralja-ujhelyi nemes tűzoltóság, nagyapától örökölte át azt a felebarátjait lángoló szívet. És azt a nemes szívet 1827-ben az akkor még ifjú Kossuth gyújtotta lángra. Az a csodás nagy férfiú, kit közöttünk ma már a legeslegöregebb eleven magyar is úgy nevez, hogy Kossuth-apánk!

Tűzoltóságunka legyének büszkék a Kossuth-intézményének tűzoltó-unokái ebben a mi kedves Ujhelyünkben, mely hogy immár, történelmi alapon bebizonnyítható kétségtelességgel, annyi sorsesapás dacára is, több mint 800 esztendeje fennáll: hű fainak, ezek közt az iparos lakosság becsületese és nemes, egymás iránt való emberi kötelességét is mindenkor példásan teljesített áros, emberei-nek köszönhető. Annak az ős polgár-erőnek, mely nemzedékről nemzedékre átöröklődve ma is gránitszilárd alapja itt az intézményes élet boldogulásának.

Sátoralja-ujhelyi önkéntes tűzoltók! Tudjátok meg és ne feledjétek, hogy intézményetek a Kossuthi kreatúrája! Ami pedig annak erőt kölcsönözött és hatalmat biztosított, a Kossuth-törvénye, vagy mint Ő nevezte a „Rendelések”, itt következnek.

Olvassa mindenki, aki ős városában, Sátoralja-Ujhelyben, édes otthon-

S vigyázzunk, hogy valamelyik Gombja nyitva ne legyen. Itt van az ős újból, ismét És hogy itt van: nem titok, Kikerül a sifon mélyből Valamennyi őszi rokk.

Megváltozott a hangulat, Megváltozott oh! nagyon; De hát nincs mit esodálkozni, Bizony Isten nincs azon. Forró nyárra hűvös ősz jön, A fagyaltára téa, grogg, Naptár mondja, sors akarja: E mián én nem sirok.

Egy van csak: mi ős jöttével Komorra tesz engemet, Hogy szememből rejtve, titkon Sűrű könyvek pergenek. Egy van csak: a mit a nyárból Meggyászolnom érdemes, Miért sűrű könyvet sirni Helyes dolog és nemes:

És ez nem a sok majális, Nem hideg sör, málnaszörp, Nem fürdői ismeretség, Corsó, vagy más nyári flört. De éppen az, mit a nyárból Ugy szídtak az emberek... S minek neve egyszerűen Egyszerűen: — *napmeleg.*

—th.

(**Áthelyezés.** Ő felsége Schiller Kálmán sajoszentpéteri kir. járásbírói albirót eddigi minőségében saját kérelmére a sátoralja-ujhelyi kir. járásbíróshoz helyezte át.

(**Tokaj II. Rákóczy Ferencnek.** Tokaj város hazafias közönsége legutóbb elhatározta, hogy a Tokaj-Hegyalja hajdani fenkölt lelkű földesúrnak a vár helyén szobrot akar emelni. A szobor-bizottság a védnökséget felajánlotta dr. Thaly Kálmán, Kossuth Ferencnek, Matolai Etelének, Dókus Gyulának és Bernáth Bélának, akik a védnökséget el is vállalták. Thaly Kálmán a Rákóczy-kor lánglelkű történetbuvára azonban a szobor-bizottság elnökéhez intézett levelében annak az óhajának adott kifejezést, hogy Tokaj város — nehogy a Kassán, Rákóczy fővárosában állítandó lovasszobornak a tokaji szobor felállításával ártsunk — szobor helyett emlékoszlopot állítson. Tervétől, melyet valószínűleg el is fogad-

nát szereti, tűzhelyét ebben az 1904-iki „száz és tízes” esztendőben Faeton és Láresz kegyein kívül az ő lelkes tűzoltóinak éjjel-nappali vigyázásába, oltalmába foglaltának lenni kívánja. Olvassa megilletéssel.

Jegyzések a tűzoltásra szükséges Rendelésekről.

1-ször Mindeneknek előtte ásatasson ki a Barátszeren az a kút, melynek helye a P. Piaristák Klástruma mellett már a múlt esztendőben meg nézetett és jóvá hagyatott.

2-ször. Annakutána ásatasson Mélt. Gróf Sztáray Albrecht őrsága Háza mellett az a Helyen a hova elrendeltetett a második kút, ha ebbe az esztendőbe nem lehetne, a jövőbe.

3-ször. Ezen két kútakra teendő költség vettessen ki az illető Barátszeresi Utezáknak Lakosaira proportio szerént.

4-ször. Az elől említett kútra való felvigyázás, és annak elkészítése, Druzsik István Urra, az Incassao⁵ és fizetése az szükséges mesterembereknek pedig Szűts Mihály Urra biztatatik; — az kivetést a város Tanácsa tévén meg.

5-ször. Laszko István előtt való Uttzabeli kút⁶ kerítettessen körül men-

³ T. i. 1896-ban.
⁴ Ma a Kazinczy-utca, a 657. sz. ház előtt.
⁵ A kölesgök beszédese.
⁶ A Barátszeren, ma a gk. kántor háza előtt.

nak, így ir levelében: „Tokajon szerintem a hely vár jellegének megfelelőleg is egy faragott kőből rakandó impozáns nagyságu, *középkori vártorony jellegű emlékoszlopot* (mint p. o. a zimonyi millenaris emlék, melyet mint országos biztos a többi 6-tal együtt én terveztem és rakattam) és *nem szobrot* kellene emelni, melynek közép-terén, egy fülkében helyeztetnék el Rákóczynak bronz-mellszobra, ugyanez bronzból öntött hadi jelvényekkel, zászlókkal és egyéb harci díszletekkel és koszorúkkal környezve. A szoborbizottság tisztikarát a következőképen alakították meg: u. m. Elnök: Székely Károly, társelnök: Dr. Engi Jakab, jegyzők: Kudász Kálmán, Fénykövi Jakab, Honézi Géza később Vidor Jenő, pénztárnok: Haas József, ellenőr: Rothfuchs János, a végrehajtó-bizottság tagjai: Demjén Kálmán, Dienes Gyula, Horváth János, Klinga István, Krajnyák Géza, dr. Kröczer László, id. Lakatos József, Mandzák János, Margittay Ferenc és Varga Márton. A bizottság felhívására Tokaj város képviselőtestülete az emlékmű létesítésére tíz éven át fizetendő évenkénti 100 koronát szavazott meg. A gyűjtés pedig eddig 600 koronát eredményezett.

(**Hymen.** Király-daróczy dr. Debrecezeny Márton kassai törvényszéki aljegyző f. évi augusztus hó 31-én délután fél 5 órakor vezeti ol-tárhoz a kassai domban gálszécsi és butkai *Buttykay* Aranka urleányt.

(**Jótekonyság.** Gróf Andrássy Sándor 7 lácizfalvai tűzkárosultnak egyenként 20—20 drb. épületfát osztott ki, továbbá 12 velyopoljai tűzkárosultnak 280 koronát adott pénztárosa után, azonkívül Szopkócz községnek 60 hold, a bresztóinak 40 hold, a kudlóciaknak 30 hold legelőt engedélyezett. Egy szopkóczy szegény parasztnak pedig ezenkívül 40 koronát külön küldött, mert egyik ökre elpusztult.

(**Hirlapirodalom köréből.** Tokajban „Tokaj és vidéke” címmel új társadalmi és közgazdasági hetilap jelenik meg. A lap főszerkesztője dr. Engl Jakab, felelős szerkesztője dr. Szécsén Vilmos, főmunkatársa Tóth Kálmán. A lap első száma eléggé élénk és változatos.

nél előbb az Uttzabeliek által és költségén, ennek végrebajtása a város Birájára biztatatik.

A tűzoltásra nézve.

6-szor. Minden lakos gyűlés alkalmosságával a kapujába égő lámpással álljon ki ha a Tűz éjszaka történik, éppen a Tűz megszűnéseig.

7-szor. A Bodnárók, Vargák és Timárok, Csizmadiák és az ollyatén zsidók, kiknek Kereskedő Boltjaik nintsenek, vízzel tele kupával tartoznak a Tűz helyén megjelenni.

8-szor. A Boltos Kereskedők, keresztények és zsidók, ha marhátnak volnának. Ponyvákkal jelenjenek meg, olly véggel, hogy az Ponyvák megvizesítetvén, az épületek tetejére fel huzattathassanak.

9-szer. Az olyan zsidók pedig, kiknek Lovaik vagynak, vízzel teli Hordókkal tartoznak a Tűznél megjelenni.

10-szer. A Kovácsok, Lakatosok és Kerekjártók vashorgokkal.

11-szer. Ácsok és Molnárok fejszékkel.

12-szer. Kőművesek, Szűcsök és Mészárosok a Tűz oltásra hozzájuk rendeltetvén az élbenienekhez.

13-szor. A Szabók és Gombkötők az égő Házból az házi bútorokat fogják kihordani, azoknak gondját viselni és minden kárról felelni.

14-szer. A Gubások, Kalaposok,

— Koss cim alatt érc a feledésből Lajos eddigi és-eit a gy 1827-ből. Ajd főképp az új figyelmébe. E e tárcia olvas helyi tűzoltó hogy ő az ifj tóinak egyfőzőja. De nagy a helységek mébe is, mer ében meg va lehet, ugyszó teni a jó hel

— Eskü monnai polg 28-án tartja Arankával.

— Ősz előtt még ful Szinte kétség levegő után, még árnyék egyszerűen nem tudunk tozástól. Há vánkózzott ró ma már did magunkon csak Ujhely változott az szágos jelleg — megkésves alapon ma nálni, vajmi kései termék hatja.

— Uj református ujonnan épü ünnepe foly fog megtart nepet az na követi.

— Vesz fogatása. K ember bir o Veres Kálm mazásu nap cára már tó részért és lo évi fegyház dése után újra látszik utjára. Rég bün utjára délelőtti órá hoz vett ba hazulról tá tatiszt laká nyitott és f

Festők és K ritésére és megmentésé

15-ször. vonó marhá köteles a T

16-ször. Legényeivel tókkal együ

17-ször. Bádogosok,

sok, Gyerty Esztergályos

Gürtler, Ötv sek, és Sem

vizi puskáva

tségeken tar

— tartoznak

csos, Eszter

és Szappan

nem lévén

fő Birájára

tatik és meg

18-ször. a Tizedet, a

minden Tize

hordó szekere

tasson a Tize

kívül az a k

hogy az Tüzi

alatt, vártán

sekkel együtt

a' felvigyázó

nem bocsájtat

19-szer.

Timár és Va

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek huratós bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza** után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ért kapható. — Figye jünk, hogy minden üveg alatti czzéggel legyen ellátva.

F. HOFFMANN-LA. ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

— **Kossuth Lajos tüzoltói.** Ily cím alatt érdekes dolgokat friss föl a feledésből mai tárcánk: Kossuth Lajos eddig nem ösmert „Rendelés”-eit a gyuladások és tüzek ellen 1827-ből. Ajánljuk e tárcaközleményt főképp az újhelyi önkéntes tüzoltóság figyelmébe. Dobbanjon meg a szive e tárcá olvasása közben minden újhelyi tüzoltónak a büszke érzéstől, hogy ő az ifjú Kossuth Lajos tüzoltóinak egyenes ágon való leszármazója. De nagy aktualitásért ajánljuk a helységek hatóságainak a figyelmébe is, mert a Kossuth „Rendelés”-ében meg van a módja annak, hogy lehet, uzszólván semmiöböl, előteremteni a jó helyi tüzoltóságot.

— **Esküvő.** Szamosi József honnani polgári iskolai tanár folyó hó 28-án tartja esküvőjét Zentán *Fekete Arankával.*

— **Ősz felé.** Három-négy nap előtt még fullasztó meleg volt az idő. Szinte kétségbeesve kapkodtunk friss levegő után, de nem lertünk ilyet még árnyékos fák alatt sem. És ime, egyszerre olyat fordult az idő, hogy nem tudunk hová lenni a nagy változástól. Három nap előtt még leki-vánkozott rólunk minden ruhadarab, ma már dideregve, ázva-fázva huzzuk magunkon szorosabbra a felöltőt. Nemcsak Újhelyben, de országsszerte megváltozott az időjárás, amennyiben országos jellegű eső lépett föl, amely — megkésve bár — de most már alaposan megáztatja a földet. Használni, vajnai keveset használ, de a kései termést még itt-ott megjavíthatja.

— **Új templom.** Kiskövezsden új református templomot építettek. Az újonnan épült templom fölszentelési ünnepe folyó évi szeptember hó 4-én fog megtartani. A fölszentelési ünnepe az nap délután tánemulatság követi.

— **Veszedelemes betörő-tolvaj el-fogatása.** Kevés büntetett előéletű ember bir olyan viharos multtal, mint Veres Kálmán sátoraljaujhelyi származásu napszámos. Fiatal kora dacára már többször ült börtönt betörésért és lopásokért. Legutóbb néhány évi fegyház büntetésének elszenvedése után bocsátották haza, de — úgy látszik — nem lépett a javulás útjára. Régi szokása szerint ismét a bün útjára tévedt. Fényes nappal, a délelőtti órákban a fatartóból magához vett balta segélyével feltörte a hazulról távollevő *Szigeti Elek* postatiszt lakását. Minden szobát megnyitott és felkutatta az összes szek-

rényeket, melyekben pénzt vagy értékes tárgyakat gondolt találni. Végre egy 50 korona értékű női aranyórát egy sziv alaku arany zsuzsut és egy színházi látesövet kaparított magához és a lopott tárgyakkal távozott. Nehogy a tárgyakról fölismerje benne a nyomozó rendőrség a tettest, valamennyit zsebkendőbe tette és a csörgői-uti Majoros-féle ház egyik félre-eső helyén elásta. A rendőri nyomozás azonban napfényre hozta a lopott tárgyakat a tettesel együtt. Kiderült ugyanis, hogy a betörés és lopás elkövetésének idejében a villamgyári szolga *Veres Kálmán* látta *Szigeti Elek* lakása körül ólalkodni. Azonnal elfogták és rövid vallatás után sikerült őt beösmernő vallomásra kényszeríteni. A rosvott multu fiatal betörőt a rendőrkapitányság ma átkísértette a kir. ügyészséghez, ahol nyomban fogva tartották. Így azután egy jó időre a közönség nincs kitéve Veres Kálmán veszélyes látogatásainak.

— **Hivatalos órák a pénzügyigazgatóságnál.** A sátoraljaujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál f. évi szept. elsejétől a hivatalos órák megváltoznak és pedig: hétköznapokon d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig; vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig fognak megtartani.

— **Véres verekedés.** A Májuskut uteza esendjét fölzavarta aminap két ittas ember, *Hajlik Gyula* és *Herman János.* A bepálinkázott férfiak rövid szóváltás után egymásnak mentek és nagy bőkezűséggel osztogatták egymásnak az ütlegeket. Hajlik nem akart a verekedésben utolsó maradni, elővette zsebkendőjét és Herman vállába szúrta. A szúrás és nagy vérvetés következtében Herman János összeesett. Dr. *Stern Armin* városi orvos nyújtotta neki az első orvosi segélyt, aki a megszuert embert hordágyon kórházba szállította. A sérülés súlyos. A később Hajlik ellen a bíróság megindította a büntető eljárást.

— **A tokaji városi képviselőtestület** f. hó 19-én rendkívüli, 22-én pedig rendes ülést tartott. A rendkívüli ülés tárgyai a különös tűzbiztonságai intézkedések és a húszszóra voltak. A rendes ülés első tárgya a bódvavölgyi h. é. vasut r. t.-nak azon kérelme volt, hogy a Mád-Zombortól Forró-Encsig építendő h. é. vasutvonal építéséhez Tokaj városa is hozzájáruljon. E kérelmet a képviselőtestület tekintettel a város jelenlegi anyagi helyzetére teljesíthetőknek nem találta. — A főjegyző ezután bemutatta a német-palánkai állami polgári fiu- és leány-

iskola tervét és költségvetését, melyet a képviselőtestület nagy tetszéssel fogadott. A terv előnye, hogy a polgári iskolára előirányzott költségek körülbelül megfelelő összegért oly iskolát építhetnek, melyben igazgatói lakás is van. Utasította is a képviselőtestület az előjáróságot, hogy a tervező műépítész kérdezze meg, meenyiért építene a bemutatott tervnek megfelelő iskolát Tokajban. — Végül a vízvezeték létesítésére kiküldött bizottság elnöke *Benedek Pál* főmérnök jelentette, hogy a kórház-teleken eszközölt próba furásnál 41 méter mélységet értek el, eddig azonban vizet nem találtak.

— **Templomrablás.** F. hó 21-én éjjel ismeretlen tettes a mezőlaborezi izr. templom perselyét feltörte és a benne levő 20 koronányi összeget ellopta. Egy Galiciából való péklegényt gyanusítanak, akit szemtanuk állítása szerint este a templom körül ólalkodni láttak. A lopást csak másnap imádkozás közben vették észre, a legény pedig a hajnali vonattal elutazott.

— **Tüzek.** Tokajban folyó hó 22-én reggel fél 3 órakor *Gedeon István* Gyulay-utcai háza kigyuladt és a hetek óta tartó szárazság folytán kiszáradt háztető egy pillanat alatt lángba borult. Szerencsére teljes szélcsend volt s így a tüzoltóság könnyen lokalizálta a tüzet, de a *Gedeon* féle házból csak a pusztá falak maradtak. — *B. Kereszturon* ugyanaznap este leégett *Lichtmann Mór* istállója.

— **Rabló cigány.** Hétfőn d. e. fényes nappal egy honnani ügyvéd udvarán történt az eset, hogy egy cigánylegény nekiment egy parasztnak és letépte a földre s ugyanakkor kirántotta mellényéből az erszényt s elfutott vele. A szegény áldozat segítség után kiabált, de más nem volt az udvaron mint a szakácsnő, aki bizony édes-keveset lendített az ügyön. A megtámadott sirva állított be a esendőrségre, hol elpanaszolta baját. *Laboday Gyula* esendőrszervező egy esendőrtársával azonnal hozzáfogott a nyomozáshoz és egy órában belül már a gaz rabló kézrekerült, de tettét állhatatosan tagadta. Az ügyes és erőlyes őrszervező azonban nem tágitott, hanem addig faggatta a dádét, míg bevallotta tettét s elvezette a esendőröket azon helyre, a hová a rabolt pénzt a földbe ásta. Külömben a jómadár már több esztendőtt ült a különféle börtönökben lopásért.

— **A tizedik áldozat.** Annak a borzalmas tüzkatasztrófának, mely

nemrég Bodzásujlakot eltüntette a föld színéről, tudvalevőleg kilenc emberáldozata volt. Most — mint értesülünk — ez a szám tízre növekedett. Egy ártatlan, 4 éves gyermek *Vaszilyka Mihály* az áldozat, a kinek édesatyja, *Vaszilyka János* az új házában keresi családjá számára a mindennapi kenyérnek valót. A kis fiu járás-keles közben egy 4 öles kutba esett, melynek párkányát a tüz elpusztította, ugyannyira, hogy a kut körüli rész — mint Bodzásujlakon mostanában minden kut — egy magasságban van a föld színével s így a kis fiu nem vehette észre, hogy lábai előtt a kut mélysége tátong. Belezuhan és mielőtt valaki segítségére sietett volna, a vízbe fult. Az orvos-törvényszéki boncolás megejtése és annak megállapítása iránt, valjon nem terheli-e a szülőt gondatlanság, *Keresztessy Lajos* vizsgálóbíró a helyszínen járt és megállapította, hogy a szerencsétlenségért nem terhel senkit sem felelősség, mert az a tüz következtében beállott helyzetnek és körülményeknek tulajdonítható.

— **Tüzoltó ünnep.** A tokaji önkéntes tüzoltó-egyesület f. hó 28-án tartja 25-éves fennállása alkalmából hangversenyyel egybekötött tüzoltó ünnepe. Este 6 órakor hangversenyt tartanak, melyet tánemulatság fog követni. A mulatság tiszta jövedelméből örtonyot akarnak építeni.

— **Bücsüző.** Abból az alkalomból, hogy *Lukács Károly* hírneves cigányprimásunk zenekarával a fővárosba elszereződött, a következő sorok közlésére kért fel bennünket: „Bücsüző. Becses lapjának hasábjain már említve volt, hogy zenekarommal a budapesti Elite-kávéházba elszereződtem. Habár csak rövid időre távoztunk el, mégis elutazásunk pillanatában kedves közönségünknek tartjuk e város szeretett kötelességének és ifjuságának irányunkban eddig is tanusított kitüntető elismerésük és pártfogásukért hálás köszönetet mondani, kérve, hogy visszatérünkig is tartsanak meg bennüket nagybecsű jó emlékezetükbe, miként mi sem szününk meg nagyraesült közönségünkre mindig szeretettel gondolni vissza. Isten áldja meg Sátoraljaujhely város közönségét! Hálás tisztelettel: *Lukács Károly* és zenekara.”

— **Csabitás a kivándorlásra.** A mióta a kivándorlási törvény életbe lépett, a külföldi kivándorlási ügynökségek működését ugyancsak megszorították a magyar hatóságok. Ügynökeiket szigoruan ellenőrzik, pro-

Festők és Kötélverők az ponyvák terítésére és alól felyül az 6-dik Ház megmentésére, védelmezésére.

15-ször. Minden lakos a kinek vonó marhája vagyon, vizes szekerral köteles a Tüznél megjelenni.

16-szor. A Kéményseprő minden Legényeivel tartozik a Tüznél Láptókkal együtt jelen lenni

17-szer. Az Asztalosok, Üvegesek, Bádogosok, Könyvkötők Szappanosok, Gyertyamártók, Puskamívesek, Esztergályos, Mézeskalácsos, Órások, Gürtler, Ötvös, Szatlerok, Rézművesek, és Semlyesütők az Tüzhöz kézi vízi puszkával, melyeket a magok költségeken tartoznak magok szerezni, — tartoznak megjelenni. Mézeskalácsos, Esztergályosra, Könyvkötőkre és Szappanosokra való felvigyázás, nem lévén különös Czéhek, a város fő Birájára és egyik Tanácsára biztatik és megbüntetés esetébe is.

18-szor. A Kapások, kivéven azt a Tizedet, a hol a Tüz kiütné magát, minden Tizedből 5—5 ember, a víz-hordó szekerekhez rendeltessen és hajtatson a Tizedesek által, kiknek ezen kívül az a kötelességek is fog lenni, hogy az Tüznél az illető felvigyázók alatt, vártán fognak lenni az Tizedesekkel együtt mind addig, mig onnan a felvigyázó Tanácsbeli Úr által haza nem bocsájtatnak.

19-szer. Az Csizmadiák, Szabó, Timár és Varga, Asztalos, Ács és

Molnár, Kőmíves, Gubás, Bodnár, Szűcs Czehek egy-egy bélyogos láptót tartsanak, és azokat két-két mester ember által az Tüz helyre vitessék, a láptó annál tartasson, a kit annak vitelére a Czéh kirendel.

20-szor. Az Susterek a Vizi Puszkák mellé rendeltetnek húzására, *Kaffka József* Úr pedig annak tsőigazgatására.

21-szer. A Csizmadiák 1, az Asztalosok 1, a Keresztény Kereskedők 1, a Szabók 1, a Sidóság közönségesen 2, a Vargák és Timárok 1, kissebb, két ember által vihető Vizi Puszkákat tartoznak szerezni és tartani a Czéh költségeken — mennél előbb.

22-szer. Minden Czéhmester, vagy a, ki annak helyébe ki fog rendeltetni, a Tüznél az illető mester emberekkel tartozik megjelenni — büntetés terhe alatt.

A' büntetésre nézve.

23-szor. A Czéhbeli mesteremberek ha a Tüznél az elő adott mód szerént meg nem jelenének, 5—5 R.-forintokra büntettessenek, mellynek Incassatiója az illető a Czéhmesterekre, Bévetele pedig, contra quittance mellett Ns. *Szentgyörgyi Sámuel* Urra bizattatik.*

24-szer. A Tüz óltás körül mún-
* Ó volt a perceptor, vagyis város pénztárosa.

kalkodó Mesteremberek és Lakosok elrendelésekre Tettes Járásbeli Fő Szólga Biró Ur által** *Balászházy Tamás* és *Marsalkó József* Urak kérésse nek meg, a' minthogy ebbeli Hivatalyokat a' Köz és Város Jováért fel is vállalták, a' kik is hogy megesmertessenek az Tüznél, Ló hátón fognak megjelenni, — melyet másnak kivülök tenni szabad nem lészen.

25-ször. Minden Lakos láptót és kapitányvizet tartson büntetés terhe alatt az Házánál.

Igy a Rendelések.

1827-ből külön iratesomóban van meg az újhelyi akkor élt céhbéliek összeírása ily cím alatt: „Miképpen tartoznak az újhelyi mesteremberek céheik szerént a Tüzoltásra szükségese ket tenni“?

Ebből az összeírásból megtudjuk, hogy volt akkor Újhelyben:

I. Kalapos mester 12 (legények „hol négy, hol öt,“ mondjuk kerek számban, hogy: 50.)

II. Szabó mester 29 (két zsidó) legény 29, inas 29.

III. Kőmíves, ács, kőfaragó és téglás „egyesült nemes királyi céh”-ben, kőmíves 9, ács 14, kőfaragó 1 (Csolkovics János) téglás mester 1 (Muztek József.)

IV. Bodnár mester 15, legény 2, inas 2.

V. Csizmadiák a „becsületes ns.
** Nemeskéri Tomsits István.

királyi céh társaságában“ mester 152, mester-legény 40, inas 25.

VI. „Az ns. gabaszövő céh”-ben „Maiszterek“ száma 26, legény 12, inas 14.

VII. Kovács és kerékjártó. Kovács mester 6, kontár 1, legény 11. Kerékjártó mester 7, legény 6.

VIII. Varga (timár) mester 41, „fusser“ 3, legény 18, inas 7.

IX. Suszter (ezek német nyelven állították ki a „Leisten“-t) mester 10, fuser 4, legény 14, inas (Buben) 9. (A fősuszter, a ki 3 segéddel és 2 inással dolgozott, Glück Moyzes.)

X. Szűcs mester 17, legény 8, inas 1.

XI. Szíjjártó mester 1, fuser 1.

XII. Gyertyamártó („keresztény és zsidó gyertyamártó“) mester 6, legény 3.

XIII. Mészáros mester 11, legény 12, inas 4, „bevägő“ (talán: sakter) 2 (keresztény mészárosoknál alkalmazva.)

XIV. Gombkötő 3.

XV. Bádogos 2.

XVI. Fazekas 3 és „Gürtler“ (vagyis: sárgaréz-műves) 1.

XVII. Fésüs 2.

XVIII. Órás 4.

XIX. Ötvös 3.

XX. Festő 4.

XXI. Szatler (nyeregjártó) 4.

XXII. Zsemlyesütő 4.

XXIII. Muzsikások (a „Fekete

spektusait pedig nem továbbítja a posta. Tudósításunk jelenti, hogy a Missler F. nevű brémai hajójegy-válalattal fufangos módon játsza ki a törvényt és prospektusait ügyesen eljuttatja kiszemelt áldozatainak kezébe. Prospektusait Budapesten adhatja postára s így, mint nem gyanús levelet, kézbesítik a címzettnek. — A Szepességben az utóbbi időben nagyon sok Missler-féle prospektust foglaltak le, amelyeket büntető eljárás céljából megküldtek a löcsei kir. ügyészségnek.

— **A kegyesrendiek convictusa.** A sátoraljujhelyi kegyesrendi főgimnázium igazgatósága ez uton is felhívja a szülők figyelmét arra, hogy a kegyesrendi társházban a főgimnáziummal kapcsolatban nyilvános fiu-nevelő intézetet állított fel. Az intézet egyelőre 12 tanulót fogad be. Egy tanulónak évi teljes ellátása a felügyelettel együtt 1300 korona. Azon szülők, kik fiaikat a főgimnázium tanári karának gondozására óhajtják bizni, jelentkezzenek a kegyesrendi társház főnökségénél, amely minden tekintetben részletes felvilágosítással fog szolgálni.

— **Zenekedvelők b. figyelmébe!** Werner Sárka okl. cimbalom tanár-művész cimbalom-magániskolájában (Kazinczy-utca, Haas Adolf-féle házban) a beiratkozások szeptember hó elején kezdődnek, hol is ugy kezdők, mint haladók, ezen közkedvelt, igaz magyar hangszerezen való tökéletes játszásban, a legmagasabb elcsikus zene elsajátításáig alapos kiképzést nyernek.

— **Az új katonai esztendő.** Az 1904. évi újoncok október 10-én vonulnak be a csapatokhoz. Ezuttal csupán egy részüket hívják be tényleges szolgálatra, míg a többiek a tartósan szabadságot állományában maradnak 1905. április elsejéig, amikor rájuk kerül a kiképzés sora. A nyolchetes póttartalékosok száma ez idén kétszeres lesz, mert egyszerre fogják kiképezni az 1903. évről visszamaradt póttartalékokat is. Az egy éves önkéntesek október 3-án vonulnak be. Az ezredeknél ez évben szokatlanul nagy számban fognak szolgálni az uri bakák, aminek oka a kettős sorozás. Mint már említettük, a harmadik évfolyambeli altisztek és őrzvezetők a kéthónapi kiképzés idejére visszamaradnak.

— **Megismerte.** Egy közeli városban történt. Egy szegény család sokat járt a

bandája*) kiknek száma 22 szál cigány. XXIV. Boltos kereskedő (számuk itten felsorolva nincs; más helyről tudom, hogy számuk nem volt több 10-nél.) A személyzet összes száma tegyük föl, hogy volt: 30.

XXV. Asztalos, lakatos, puska-műves és pedig asztalos mester 12, legény 27, inas 9, — lakatos mester 5, segéd 7, inas 5, — üveges 1, — puska-műves 1. Fuserek: 3 asztalos, 1 lakatos.

XXVI. Céhen kívül említettnek (a „Rendelés“-ben) még: a molnárak, kéményseprők, könyvkötők és szappanosok. (Mivel a Ronyva vizén 5 malom volt akkor Ujhely határában, a házak száma pedig 1469: tehetjük a molnárak számát 10-re, a kéményseprőket 5-re, a könyvkötőket 2-re, a szappanosokét 3-ra, s így ennek a XXVI. csoportnak tűzoltóerejét legalább is 20 főnyi emberre.)

XXVII. Mézeskalácsos volt 1, esztergályos 1 (a „Rendelés“ 17. pontja szerint, mely rólok egyes számban beszél) számuk, legényeiket is bele értve, tegyük föl, hogy 6.

Igy az I—XXVII. alatt felsorolt iparosok köréből, számításon kívül hagyva az inásokat (akiknek a száma: 105) az 1827. évben (számbavételén kívül hagyva még a „tizedbeli 50 kapás“-t is) nem kevesebb, mint 745 főnyi fegyelmezett tűzoltója volt Sátoraljujhelynek.

tekinthető, befolyásos képviselő nyakára, egyre rimánkodva:

— Segítsen már rajtunk, nagyságos ur, áldja meg az isten. Az apánk hórházban van, ráfogják, hogy örült, pedig olyan ép az elméje, mint akár-melyikünké.

— Majd megnézem egyszer! — hangzott biztatás.

A nagyságos urnak addig-addig jártak a nyakára, amíg egyszer elvesztette a türelmét:

— Menjünk!

Hivatalos ember lévén, tárt ajtókkal találkozott a kórházban, maga az igazgató vezette.

— Szekeres Daru Mártont szeretném megnézni.

Szolgák sűrűleg forogtak, megnyitott egy cella. Összegubbaszkodott ember ült a sarokban, aki meglátván a nagyságos urat, — hirtelen felugrott:

— Hóhó, részeges fráter, hát te mit esinálz itt?

A nagyságos ur rácsapta az ajtót és hazament. Otthon pedig kidobta a rimánkodó zsellér-családot:

— Mit akarnak azzal a szerencsétlen bolonddal? Nincs annak egy esőp esze sem.

— Dehogyan, könyörgöm alásan, rimánkodott az asszony, hiszen megismerte a nagyságos urat rögvest.

— **Bérbe kerestetik** egy 2—300 holdas első osztályú szántóföld birtok lehetőleg vasuti állomás közelében. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

— **Dunky fivéreik** es. és kir. udvari fényképészeknek rendes két heti kirándulásukon kívül, ami legközelebb szept. hó 4. és 5-én lesz, egy állandó megbízottjuk van itteni műtermükben és így levételek minden nap eszközölteknek.

Menyasszony-selyem

méterjét 60 kr-tól 11 ft 35 kr-ig, minden színben. Bőrmantó és vőmmentesen házhoz szállítatják. Nagy mintaválasztékot azonnal küld **HENEBERG selyemgyáros, Zúrieh**

IRODALOM.

Barátaink között.*)

Baráti kör esengő pohárral, Vidám ének, derült mosoly, Ez a mi most engem körülvesz,

*) Mutatványul elhunyt főmunkatársunk Ham Sándor sajtó alatt levő költemény kötetéből. A kötetre, amelynek tiszta jövedelméből Ham Sándornak sarkóvet állítottunk, dr. Perényi József főgymnáziumi tanár és Löwy Adolf könyvkereskedő fogadnak el előfizetéseket. A kötet előfizetési ára 2 korona.

Volt pedig akkor Ujhelyben a középületek, lakok és házak összes száma: 1469 (1902-ben volt: 1514*) és pedig:

Temploma:	4
Lelkészi és tanítói lak:	7
Vármegyei épület:	4
Községi ház:	4
¼ telkes ház:	45
Keresztény házas zsellér:	960
Zsidó házas zsellér:	445

Igy a hét rendbeli együtt: 1469, melyben akkor kerek számban 6000 főnyi lakosság találta meg a félelme- sebb tűzveszedelem ellen biztosított otthonát.

Ilyenek voltak nagyjából elmondva 1827-ben a Kossuth Lajos tűzoltói Sátoralja-Ujhelyben.

Egyen-egyen és mindösszesen rég hamuvá porladtak már . . .

Mikor hamvaik fölött meggyújtom az emlékezés mécsvilágát, ezt gondolom: vajha új életre támadnának hamvaikból, csodás féniks-zmadár módjára, a Kossuth Lajos tűzoltói, a Sátorhegy városában!

És pedig támadnának új életre mihamarabb. Mert a késedelem — kész veszedelem.

* Helységnevtár. 1242. l. — Az 1827. évi iparos-összeírás a város régi hivatalos iratai közt

A mi lelkeimmel összefoly; Mint hogyha járnék rózsakertben, Nyíló tavasz-bimbók között, Szívembe boldog mámorával A jó kedv visszaköltözött.

Pedig volt más kor is! — Fölöttem Nem csak szelíd nap szórt sugárt, Hiszen nem mind rózsát szedett az, Kin már fél-ifjúság lejárt. S tapasztalást nemesak kor ad, óh! Szenvedni ifjan is lehet, Sokszor egy élet orvosolja, Mit ifjan kapni, a sebet!

Tövisek pálya ez a föld; és Nem oly csillag már a remény, Mely utadon ég: — vezető kéz, S hinarba ejt pályád felén. Mi a vágy s az akarat, vagy Az élet és a jutalom? Ha a keservek perce megszállt, Felismerem én multamon.

Csalódás! melynek tengeréből Sok hullám ért már engemet. És a menekvés hű reménye Rám nézve hányszor elveszett! Majd ajkamat hány pere nyitá meg, Hány pere kérdezzve jött elém: Ugyan meddig tart még e küzdés? Ugyan miért is élek én? . . .

Ham Sándor.

S míg e boru multam ködéből Altal lebeg szívem felett, Hogy lássa jobb kora derültén — A mit már rég átszenvedett, — S míg lelkem fájdalomba mélyed S szememben a köny felragyog, Köröttem jó kedv hangja ébred: Fel a pohárt! . . . Vigadjatok!

Ham Sándor.

A »Vasárnapi Ujság« augusztus 14-iki száma 31 képpel a következő tartalommal jelent meg: »Szilágyi Dezső emléke a Tátrában« (képekkel a tarpataki Szilágyi-emlék teleplezési unnepegyéről). — Költemények Szabolcska Mihálytól és Apor Lászlótól. — »A birsai vándorforrás« Regény. Irta Nagy Endre. (Richter Aurél rajzaival). — »A varég« Orosz regény. Fordította Ambrozovics Dezső. (Az orosz kiadás eredeti illusztrációival). — »Lisbeth«, Elbeszélés. Irta R. Kipling. Angolból fordította Fay Szerafin. — »Tátrafüredi levél« (képekkel) — »Az osztrák császárság megalapítása.« — Petrarca sirja és emlékérméje (képekkel).

— »Petőfi szobra Pozsonyban« (képekkel Radnai Béla és Ligeti Miklós szobornívűi után). — »A japán parlament-ről«. — »Regele János« (arcképpel). — »Az utolsó napok« (pillanatképekkel a képviselőházról). — »Waldeck-Rousseau Péter«, (arcképpel). — »Pleuve orosz belügyminiszter meggyilkolása« (képekkel). — »Tűz a budapest-ferencvárosi dohánygyárban«, (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, rendes heti rovatok. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy kor. »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-u. 4 sz.) Ugyanítt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

A »Zenélő Magyarország« zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XI. évfolyam 16. füzeté a következő szép zenemű ujdonságokat közli: »Egy sir« műdal Kiss József szövegére az országos nevű zeneszerző Lányi Ernőtől. II. »Néger fütty induló« Néger Pfeif Marsch. Eredeti amerikai induló Kerry Miklóstól. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat minden egyes füzeté úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetben mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ár egész évre (24 füzetre) 12 kor. félévre 6 k. negyedévre (6 füzetre) 3 kor. Előfizethető a most folyó III. évfolyomra is a

»Zenélő Magyarország« (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Bpest, VIII. József körút 22/24, hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

TANÚGY.

— **A helybeli róm. kath. főgimnáziumban** a javító, pótló és feivételi vizsgálatok augusztus 29 és 30-án a délelőtti órákban tartatnak meg. A beiratások szeptember 1-, 2- és 3-án délelőtti félkilencőtől féltizenkettőig lesznek. A beiratkozásra jelentkező ifjak szülők, vagy azok helyettesei kíséretében tartoznak megjelenni, ellenkező esetben visszautasítatnak.

— **Értesítés.** A sátoraljujhelyi állami polgári leányiskolában a jövő tanévi beiratások szeptember hó 3-án 5-én és 6-án eszközöltek az igazgatói irodában d. e. 8—11-ig és d. u. 2—5-ig. Szeptember 7-én lesz a tanév megnyitása. Az új vagy más vidéki tanintézetekből jövő tanulók iskolai-, születési- és újraoltási bizonyítványok nélkül be nem irhatók. A tanulók szülőikkel jelentkezzenek s bizonyítványaikat hozzák magukkal. Szegénysorsu, jó magaviseletű és jó előmenetelű tanulók 10 korona évi tandíj fizetés elengedéseért folyamodhatnak a beiratás napján. 2 korona 80 fillér felvételi díjat azonban minden tanuló külön tartozik fizetni. A franczia nyelvet mérsékelt havi díjazás mellett a jövő tanév alatt is tanítani fogják, különösen azon növendékek kedvéért, akik később tanulmányaikat más magasabb tanintézetekben óhajtják folytatni. Egyházi ének díj címén az önként jelentkező tanulók egész évre 2 korona külön tandíjat fizetnek. Az intézetbe belépni szándékozó tanulók szeptember hó első napjaiban jelentkezzenek, mert később helysüké miatt növendékeket már fel nem vehetnek.

— **A sátoraljujhelyi statusquo izr. iskolában** augusztus hó 28—31-ik napjain lesznek a beiratások. Az előadások szeptember elsején kezdődnek. Felkéretnek a szülők, hogy a beiratási terminust pontosan tartsák be, mert minden késedelem a gyermekeknek és az iskolának egyaránt árt.

— **A tokaji polgári iskola.** A belügyminisztérium 75503—904. szám alatt helybenhagyta Tokaj város képviselőtestületének azon határozatát, hogy a polgári iskola a tűzoltógyakorló-téren állíttassék fel. Az építéshez legközelebb hozzáfognak, úgy, hogy az épület az 1905—1906-iki tanévre már át lesz adható rendeltetésének.

NYILT TÉR*)

Nyilatkozat.

A »Zemplén« mult heti, szombati számában Dunky ur igyekszik magát tisztázni azzal, hogy állításomat valótlannak jelenti ki. Én pedig a közleményemben felhozott állításomat továbbra is fenntartom. A Dunky ur védelmére kelt cikked pedig vegye tudomásul, hogy még ő annyira benne van a csessemő korban, hogy válaszomra nem érdemesithetem.

Halász J., fényképész.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

B. Kassa. Igen, az nem áhír. Aradi Aranka Somogyi szinigazgató nagyváradi társulatánál van s ma lép fel Orosházán az első előadáson.

Kiadótulajdonos: **Ehlerth Gyula.**

„Folyóirat“ mely tőtt tinens

Első

tásosa élvezet ivóna

nő

előt tésés sára legbt tisz

Hamisítók bíróság üldözöttek!

F

Ka

Kiv

M

sz

gi

Ma

(Z

„HE

Hy

Szö

gyü

HO

bor

és s

Rész

fi székelyföldi ásványvizek páratlanja

"RÉPÁTI"

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz,

mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dus, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomor-bélbajokban, gyulladásos hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,
határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz!

Mint a belső szervezetre betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűsége miatt legjelesebb gyógyítószer, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „Répáti ásványvizet” minden ezeltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

Kapható Sátoraljaujhelyben:
Malártsik György utóda
fűszer-, csemege- és ásványviz üzletében.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. ez. közönséget, hogy Sátoraljaujhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.
Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegyle.

A Földes-féle Margitcrème legjobb a világon. Hatása csodás.

Legnői szépség kitünőbb a nap és szél befolyása ellen, sem higányt, sem ölmöt nem tartalmaz a zsírtmentes közkedvelt

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle MARGIT-CRÈME

Ezen világhírű arekenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 K., nagy 2 K.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszert-kereskedésben.

Kiváló toilett-czikkék Főraktár:
Margit hölgypor (3 színben K. 1. 20 Margit-szappan, 70 fill. Margit-fogpép 1. - K. (Zahn-pasta) Margit-arcviz 1. - K. S.-A.-Ujhelyben Kincsesy Péter, és Widder Gyula gyógyszertáraiban.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
Legjobb szépitőszer!

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhírnevű vendég-lömbben kitünő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona

Bérbeadási hirdetmény.

Báró Harkányi Frigyes szerencsi uradalmához tartozó Szerencs községben fekvő u. n. „Szeplet koresma” a hozzátartozó ca. 11 m. hold kerti földdel együtt 1905. január 1-től kezdve 6 évre bérbeadandó.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást az uradalmi számtartóságnál (Jajhalom pusztá, vasut Takta-Harkány) nyerhetnek.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Eladó 100 db. Yorkshiri

választott 8—10 hetes malacz, ugyanott kapható 20 db. (Simenthali Berni keresztezés) tenyésztésre alkalmas borju. — Bővebb felvilágosítást ad **Báró Sennyey Géza** uradalmi intézője Csörgön.
(Posta helyben.)

Christoph-Lak

SZÜRKE-SZÍNŰ LISZTA-SZANDALIN

Veritabl Laque Christoph

Törvényileg védve.

ALÉGIÓBB MAZALDANYAC A PAULOKRA

Kapható: **Malártsik György Utóda** cégénél Sátoraljaujhely.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó és boqó morzsolók.
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs örlők, aszaló készülékek gyümölcs és fűzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó és hámozó-gépek**, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” fa- és szőlővessző permetező, a szegecs és tormáncs, valamint a vértetű kiirtására: **szőlő ekék.**

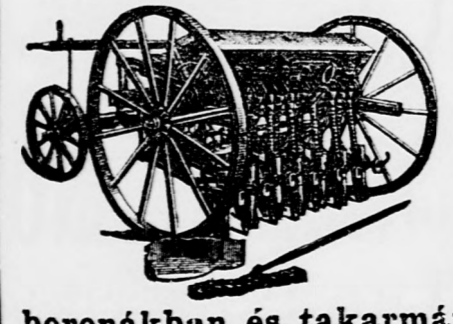
A legjobb vetőgépek „AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeiket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések kézi használatra, kukoricza morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek.

boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak
BECS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetések több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

Két korcsma

1905. január 1-től haszonbérbe adatik, az egyik a Liszka-Tolesvai vasúti állomásnál, másik Erdő-Horváti községben, mindkettő kitünő forgalmú. Pályázatok f. évi október hó 1-ig fogadtatnak el. — Bővebb felvilágosítást szóval ad az uradalmi számtartóság Tolesván.

Hordóraktárnak

alkalmas s a Nagyuj-utczában lévő 5 világos pincze-szoba jutányosan kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

SCHICHT-SZAPPAN

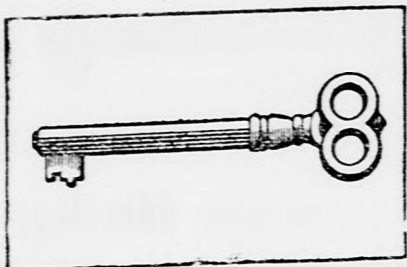
„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

jegygyel

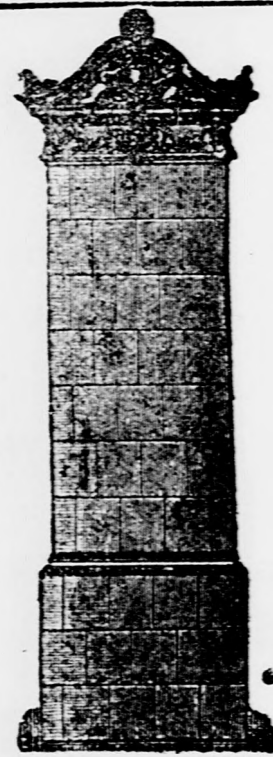

Legjobb, legkiadósabb és ezért a legolcsóbb szappán.

Mindenütt kapható.

CSICSERI JÓZSEF

cserépkályha készítő Sárospatakon.

Ajánlja krakkói mintára készült
CSERÉPKÁLYHÁIT
a legnagyobb választékban.

Megrendeléseket úgy helyben, mint vidéken, minden időszakban pontosan és gyorsan teljesítik, valamint ócska kályhák átrakását a legutányosabb árak mellett elvállalok.

Kérem a nagyérdemű közönségnek hazafias becses pártfogását.

Hogy cserépkályháim az ujkor követelményeinek teljesen megfelelnek, az alábbi elismerő levelek igazolják:

Alulírott készíttél és a sárospataki ipar fejlődése feletti benső örömmel igazolom, hogy Csicseri József sárospataki cserépkályhamesternek a sárospataki ev. ref. főiskola részére a múlt tél folyamán készített (5 db.) kályhái mind tetszetős formájuk, mind futóképességük által köz-tetszésben részesülnek és közmegelegedést vívtak ki. A kiváló iparos férfit a maga lelkes törekvéseben mindenkinek buzgón ajánlom,
Sárospatak, 1904. márczius 29.

Radácsy György,
a főiskolai gazd. választm. elnöke.

Csicseri József sárospataki cserépkályha mester részemre kiállított kályhája, úgy külső formá, mint belső berendezett czugja tekintetében tökéletesen kielégített.
Sárospatak, 1904. márczius 28.

Púza Sándor,
fűszeres-lelkész, prépost.

T. Csicseri József kályhamester urnak
Sárospatakon.

Ezennel hivatalosan bizonyítom, hogy az intézetben állított két cserépkályhájával teljesen megvagyunk elégedve. Ugy csinos alakjuk, valamint futóképességek egészen kielégítő.

Sárospatak, 1904. márczius hó 29.

Hódinka Ágost,
igazgató-helyettes.

Alulírott igazolom, hogy Csicseri József által az ev. ref. pülpákon ez év folyamán felállított kályha teljesen jó.

Anyaga kitűnő, szerkezete megfelel a krakkói kályhákéval. Melegen ajánlom.
Sárospatak, 1904. ápr. 27.

Bálint Dezső,
ev. ref. lelkész.

MÉSZ.

Vállalkozók és építómestereknek ajánlok I-ső rendű tiszolezi fehér meszet megvételre, melyet 100 kgként 1 0 fillérenyi kivételesen árban számítva helyt Tiszolez állomás vasuti kocsiban készpénzfizetés mellett; a szállítási díj Sátoraljajhely állomásra 100 kgként 59 fillért tesz ki, tehát a méz helyt Sátoraljajhely állomás 100 kgként 209 fillérbe jön.

A méz teljesen kőmentes és igen szapora.

Továbbá szállítok Cement-kővezet lemezeket burkoláshoz minden nagyságban, valamint hódfarku Cement-fedél-eserepeket is. Megrendeléseket kérek idejekorán hozzám küldeni

SCHÖNFELD LIPÓT,
Pásztó (Heves m.)

Sátoralja-Ujhely nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében.

Hazai új gyógyforrás.

Vay Gábor gróf tulajdonát képező *Máriavölgyi* fürdő (Szatmármegye) elismert kitünőségű forrásain (Mária, Mártha, Gábor) kívül egy ujjal — **Kurucz** — gazdagodott. **Dr. Korányi Frigyes** egyetemi tanár ur ezen ásványvizeket sikerrel használja s a leghatékonyabb összetételű alkalikus sós források közé sorolja. Kitűnő hatásának tartja idült **gyomor- és májbajok** egész sora ellen, de melegen ajánlja ezen ásványtermékeket és a fürdő használatát **gyomornedv elválasztás** szabályozására, **emésztési folyamat** élesztésére, **köszvény**, mindennemű **hurut bántalmak** ellen stb. Vasuti állomás Szinyér-Váralja. Az ásványvizekre nézve megrendelés **Hausman Jakab** bérlnél **Munkács** teendő, a fürdőre vonatkozólag az **Uradalmi intézőség** (Gábor-szállás u. p. Avas-felsőfal) ad felvilágosítást.

Felsőmagyarországi fő- és egyedélarusító:

HAZAI H.

bel- és külföldi ásványviz nagykereskedő Sátoraljajhelyben.

Minden gyógyszerertárban kapható.

Otthon és uton egyaránt nélkülözhetetlen szer.

Thierry A. gyógyszerész

BALZSAMA.

Mindenütt ismert és elismert.

Leghatékonyabb rosz emésztésnél és az ezt kísérő jeleknél, mint felbőgés, gyomorégés, székrekedés, savképződés, teltség érzete, gyomorgörcs, étvágytalanság, hurut, gyuladások, gyengeségi állapotok, hűdések stb. eseteiben.

Hatása görcs- és fájdalomcsillapító, köhögést enybitő, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb mennyiség postán 12 kis vagy 6 nagy palack 5 kor. költségmentesen, 60 kis v. 30 nagy palack 15 kor. költségmentesen netto.

Az elárusításban 1 kis palack 30 fillér, nagy palack 60 fillér a legkisebb mennyiség. Szigorúan tessék ügyelni az egyetlen és kizárólag, törvényesen forgalomra jogosított zöld színű apáca védjegyre a *Ich Dien* felirattal.

Ezen védjegy és üzem utánzata, valamint elárusítása más törvényesen nem engedélyezett tehát forgalomra nem jogosított balzsam-védjegyeknek büntető bíróságilag üldöztetnek.

Thierry A. CENTIFÓLIA-kenőcse

gyógyszerész
Fájdalomcsillapító, lágyító, oldó, húzó és gyógyító hatású. Legkisebb mennyiség postán küldve 2 tégely bérmentesen kor. 3 60. Az elárusítóknál kicsinyben 1 tégely kor. 1 30 közvetlen megrendelés úgy czimzendők: An die Schutzengel Apotheke des. A Thierry in Pregrada bei Rohitze Sauerbrunn.
Az összeg előre bekiutásánál a küldemény egy nappal hamarabb megérkezik, mint u.ánvételezőnél; hasonlóképelesik a díjtöbblet, azért tanácsosabb az összeget utalványon beküldeni és a szelvényen a rendelést megtenni pontos és olvasható cím alatt. — Központi raktár Budapestben, Török J. gyógyszerész, Dr. Eger Leó és II. — Lugoson Vértesi I.

Többszörösen kitüntetett, legújabb szerkezetű saját gyártmányu, acélszerkezetű, könyökemeltűs

BORSAJTÓK

többféle nagyságban. Elpusztíthatatlan szerkezetű. Óriási munka győzés. A vas nem érintkezik a musttal.

Felsőnyomású olesó borsajtók faállvánnyal, szőlőzúzó, egyéb szűretelő eszközök.

HERCZ JENŐ

gépgyára és vasöntődéje
Miskolczon.

Clayton és Shuttleworth mezőgazdasági gépgyár képviselője.

Arjegyzékek kívánatra küldetnek.

